

JAARVERSLAG

2021

MEER INFO?
WWW.SPORT.VLAANDEREN

SPORT.
VLAANDEREN

Voorwoord

In 2021 woedde het coronavirus nog volop, met alle restricties voor de maatschappij van dien. Voor de sportsector was het dus weer een jaar van incasseren en de schade proberen te beperken, maar ook van weer opveren en vol goede moed heropstarten. De negatieve zaken van de coronacrisis willen we, in de mate van het mogelijke, zo snel mogelijk achter ons laten. Maar er waren ook enkele positieve evoluties, die we samen met de sportsector na corona willen vasthouden.

Zo werd er tijdens corona bijvoorbeeld heel veel gesport en bewogen in de natuur. In 2021 openden we heel wat outdoor-infrastructuren, zoals een zensportplatform in de natuur, en loopbanen in de buurt van bedrijven. We lanceerden ook heel wat nieuwe routestructuren, zoals een eerste skeelerroute, kindvriendelijke en ook extra uitdagende marathonmountainbikeroutes. Met nieuwe evenementen zoals 'De Sportzomer' en de 'K3 RUN&FUN' en campagnes zoals 'Buiten beleef je meer', 'De Koers Komt Thuis' en '10.000 stappen' moedigden we zoveel mogelijk verschillende doelgroepen aan om naar buiten te gaan en te bewegen. We investeerden in urban sports en de integratie ervan in de georganiseerde sportsector, omdat we sterk geloven in hun potentieel om nog meer mensen – vaak buiten – aan het sporten te krijgen.

Naarmate het jaar vorderde, zou sport steeds vaker buiten schot blijven van de coronamaatregelen. Het maatschappelijk belang van sport en beweging voor zowel de fysieke als de men-

tale gezondheid werd steeds breder erkend. Wij geloven sterk dat iedereen zich beter kan voelen door sport en beweging, en streven naar een veilig en integer sportklimaat in Vlaanderen waarin iedereen zich thuis voelt. De verhoogde aandacht voor integriteit in de sport in 2021 is een andere positieve evolutie. Zo werkten we mee aan de verdere uitbouw van het Vlaams Sporttribunaal en zetten we belangrijke stappen naar meer diversiteit en inclusie in en door sport. Onze jaarlijkse kennisdag stond in het teken van mentaal welzijn. We bekroonden voor het eerst het Warmste Sportinitiatief tijdens de vernieuwde Vlaamse Sportprijzen. Sport is zoveel meer dan alleen sport, dat werd dit jaar meer dan ooit duidelijk.

Een andere positieve nevenwerking van de coronatijd was de versnelde digitalisering. We gaven in 2021 onze digitale ambities verder vorm, net als ons innovatiebeleid. We organiseerden voor de vierde keer het Sportinnovatiecongres, dat met een recordaantal van 1.100 deelnemers volledig uitverkocht was. We openden het Sportinnovatielab, om innovatoren in de sport letterlijk en figuurlijk de nodige ruimte te kunnen geven. We ontwikkelden nieuwe instrumenten om de sportparticipatie te meten: een groot-schalige monitor voor sport en beweging, maar ook een digitale tool in samenwerking met de Stad Leuven in het kader van het project 'Smart Sporting Cities'. Ook de Vlaamse Trainersschool (VTS) digitaliseerde in sneltreinvaart, zowel in

haar werking als in haar producten en diensten, met onder andere een sterk uitgebreid e-learning-aanbod. Het stelde de VTS in staat om een VTS Plus Marathon te organiseren: een heuse krachttoer van 42 dagen lang, waarin maar liefst 4.000 trainers meer dan 10.000 digitale bijscholingen volgden. Op die manier willen we de kwaliteit van sportbegeleiding in Vlaanderen blijven verhogen, wat volgens ons cruciaal is voor onze doelstelling om mensen hun hele leven lang te doen sporten.

Tot slot was 2021 het jaar van onze beste Olympische Spelen ooit op het vlak van medailles en top 8-plaatsen. Vlaanderen had hier het grootste aandeel in. De zeven medailles, waarvan drie gouden, zijn voor verschillende langlopende topsportprojecten de absolute kroon op het werk. Ook de maar liefst 26 top 8-plaatsen – een record – zijn het resultaat van een gericht, ambitieus topsportbeleid, iets waar we erg trots op zijn. 2021 was een moeilijk jaar voor de sportsector, maar uiteindelijk ook een jaar van nieuwe, veelbelovende evoluties. Ik wil iedereen in Vlaanderen, en onze partners uit de sportsector in het bijzonder, bedanken voor alle geleverde inspanningen om dit mogelijk te maken. Laten we van 2022 samen weer een ongelooflijk sportjaar maken.

Philippe Paquay
Administrateur-generaal

Wat doet

SPORT VLAANDEREN?

Wij zijn de sportadministratie van de Vlaamse overheid, en wij hebben een missie: we willen alle mensen in Vlaanderen zoveel mogelijk kansen bieden om hun hele leven lang te sporten en te bewegen. We doen dit door het sport- en beweegaanbod in Vlaanderen zo kwaliteitsvol en zo toegankelijk mogelijk te maken op maat van iedereen. Of je nu een recreatief sporter bent of een topsporter: je krijgt onze volle aandacht.

We investeren in en adviseren bij het bouwen of verbouwen van sportinfrastructuur, en baten verspreid over Vlaanderen ook dertien goed uitgeruste sportcentra uit die voor iedereen ter beschikking staan. Jaarlijks leven bijna 8000 jongeren zich hier uit tijdens één van onze sportkampen, en bijna 22.000 in onze sportklassen, maar ook clubs, bedrijven en individuele sporters kunnen er het hele jaar door terecht voor sportlessen, bedrijfssportdagen of voor het wekelijkse uurtje sport.

Met de Vlaamse Trainersschool leiden we trainers op, omdat we geloven dat kwalitatieve sportbegeleiding in alle levensfasen cruciaal is om mensen op een gezonde, duurzame en veilige manier sport te kunnen laten beleven. We hechten daarom enorm veel belang aan goed opgeleide trainers, sportbegeleiders en clubbestuurders. Jaarlijks reikt de Vlaamse Trainersschool meer dan 5500 diploma's uit aan sportbegeleiders die met succes een opleiding hebben gevolgd.

Topsporters vinden in Sport Vlaanderen een centraal aanspreekpunt voor al hun noden. Alle mogelijkheden, opleidingen en ondersteuning voor topsport verzameld op één plek maakt het voor de topsporter eenvoudiger en vooral efficiënter om zijn of haar ambities waar te maken. Zo willen we ook de inspirerende en verbindende kracht van topsport inzetten om Vlaanderen in beweging te brengen.

We delen onze kennis, brengen mensen samen, en kijken met een open vizier naar de toekomst. We werken hiervoor steeds in nauwe samenwerking met de Vlaamse sportsector en relevante partners. We ondersteunen lokale gemeentebesturen en hun sportdiensten, maar ook sportfederaties, -clubs en andere sportactoren op financieel, logistiek of organisatorisch vlak, zodat ze op een kwaliteitsvolle manier sport en beweging kunnen aanbieden. Onze kennis en ervaring maken van ons ook een waardevolle partner voor beleidsmakers op alle niveaus.

We doen dit alles omdat we geloven dat iedereen door te sporten en te bewegen gelukkiger en gezonder kan worden, en het ons als samenleving sterker en hechter maakt

#sportersbelevenmeer

INHOUD

JAARVERSLAG 2021

Sport Vlaanderen

1

Buiten beleef je meer

P8

2

Sport is meer dan alleen sport

P20

3

Samen slimmer worden

P34

4

Een olympisch jaar

P48

5

Cijfers

P62

1

BUITEN BELEEF JE MEER

In een razendsnelle maatschappij waarin mensen steeds meer nood hebben aan vertraging en ontspanning, geeft meer dan een kwart van de Vlamingen (26%) aan dat ze buiten sporten om tot rust en tot zichzelf te komen. Zeker in tijden van corona bleek meer dan ooit hoe belangrijk en waardevol het is voor mensen om buiten te kunnen sporten en bewegen: er werd meer dan ooit gewandeld, gelopen en gefietst in de natuur. Deze evolutie kunnen we alleen maar toejuichen. Buiten sporten is niet alleen goed voor je fysiek, het kan je ook mentaal frisser maken. In 2021 lanceerden we heel wat initiatieven om deze tendens ook na corona verder te zetten.

Coronamaatregelen in 2021

Net als in 2020 werd de maatschappij in 2021 gegijzeld door corona. Sport bleef gelukkig steeds meer buiten schot, omdat het belang ervan voor ons fysieke en mentale welzijn algemeen werd erkend. Ook het overlegcomité oordeelde steeds explicieter dat sport waar mogelijk gevrijwaard moest blijven. Het sleutelmoment voor de sport kwam er in juni, met de heropening van de indoorsportinfrastructuur. Dat maakte het voor vele sporters opnieuw mogelijk om hun sport te beoefenen.

Tot het midden van het jaar golden in de sport maatregelen op basis van leeftijd, groepsgrootte en aanwezigheid van publiek. Ook mochten douches en kleedkamers niet gebruikt worden. Vanaf de zomer was vrijwel alles weer open, stilaan mochten meer indooractiviteiten ook met publiek plaatsvinden. Toen het meteen na de zomer de verkeerde kant opging met het aantal besmettingen, gingen de deuren van de sporthallen niet weer op slot. Wel werden bij ministerieel besluit CO2-meters indoor verplicht, net zoals mondkapjes en het gebruik van het CST voor publiek en voor sporters in fitnesscentra. In 2021 was de grootste shift in de kijk op corona

allicht de nadruk die op ventilatie komt te liggen. Deuren en ramen moeten open en ventilatie- en luchtfiltratiesystemen worden steeds belangrijker.

In termen van maatschappelijke vrijheid verliep het einde van 2021 in mineur, maar sporten bleef mogelijk. Ook indoor. Zelfs het zwembad ging niet meer toe.

In de sportsector bleven we werken met de 'Klankbordgroep sport en corona'. De Klankbordgroep verzamelt belangrijke stakeholders in de Vlaamse sportsector. Het is een niet-formeel vastgelegd orgaan dat bestaat uit de minister van Sport en zijn kabinet, de Vlaamse Sportfederatie (VSF), het Netwerk Lokaal Sportbeleid (dat eerder ISB heette), de Vereniging voor Sport- en Keuringsartsen (SKA), Gezond Sporten, Fitness.be Vlaanderen (de nieuwe naam van de FitnessOrganisatie) en Sport Vlaanderen. Deze groep werkte in nauw overleg samen om een stappenplan voor de heropstart van de sportsector te ontwikkelen en om via protocollen voortdurend een gezond sportaanbod te vrijwaren. Die protocollen gaven de sportsector een houvast om een veilig sportaanbod te kunnen garanderen.

Impactonderzoek corona

Wat is de impact van corona op de sportsector? Welke langdurige gevolgen hebben de coronamaatregelen? We hebben een onderzoeksteam van de Universiteit Gent gevraagd dat voor ons uit te zoeken. Samen met de Vlaamse Sportfederatie, het Netwerk Lokaal Sportbeleid en de sportfederaties bevroegen ze sportfederaties, sportclubs, sport- en vrijetijdsdiensten van gemeenten. De focus van het onderzoek ligt op de organisatorische, economische en financiële impact van de coronacrisis.

Volledige resultaten zijn nog niet binnen, maar voorzichtige eerste resultaten geven onomwonden aan dat corona duidelijk een negatieve impact had op de sportsector.

Alle organisaties (sportclubs, sportfederaties, zwembaden, fitnesscentra en sportdiensten)

rapporteerden een negatief nettoresultaat (opbrengsten – kosten) en een negatieve impact op hun organisatorisch vermogen. De financiële impact is het grootst bij zwembaden en fitnesscentra. Zwembaden rapporteerden een nettoresultaat van -29% in 2020 en -19% in 2021. Fitnesscentra respectievelijk -47% en -56%. Voor sportclubs was de negatieve impact het grootst in het seizoen 2020-2021. Verder had corona een negatieve invloed op leden, gebruikers en klanten (vraagzijde), maar ook op de stakeholders die mee het aanbod voorzien van hun werking (trainers, vrijwilligers, personal coaches). Een sportspecifieke rapportering en concrete aanbevelingen zullen in juni 2022 beschikbaar zijn.

Sportclubs en -federaties konden 'noodlenen' aan 1% rente

Vanaf maart 2021 (tot eind 2022) kunnen sportclubs en sportfederaties die het financieel moeilijk hebben, van 25.000 tot 1 miljoen euro lenen aan een rente van slechts 1% over een maximum looptijd van negen jaar. De aanvrager moet kunnen aantonen dat ze financieel gezond was voor de aanvang van de COVID-19-pandemie, dat de financiële schade door de pandemie is veroorzaakt en dat het krediet ertoe bijdraagt om weer financieel gezond te worden.

Samen stomen we de sportclubs klaar voor de toekomst

Via de campagne **'Herlaad jouw sportclub'** van de Vlaamse Sportfederatie wilden we samen met coach Maarten Vangramberen de sportclubs 'back on track' helpen. Sponsors die afhaakten? Geen financiële buffer om nieuwe opdooffers te verwerken? Hulp nodig om een nieuw project tot een goed einde te brengen? Opnieuw leden aantrekken in jouw club? Of een nieuw beleidsplan of een langetermijnvisie ontwikkelen voor jouw sportclub?

We ondersteunden de Vlaamse Sportfederatie om de sportclubs concreet te helpen met een versterkt aanbod van onder meer webinars, financiële steun en begeleidingsprogramma's.

Buiten beleef je meer

3000 jeugdsportclubs

Extra coronasteun voor jeugdsportclubs en profclubs

Voor twee types sportclubs was er een nieuw steunpakket van 10 miljoen euro voorzien door de Vlaamse Regering om de coronacrisis het hoofd te bieden. 7,4 miljoen daarvan ging naar jeugdsportclubs die het jaar voordien (2020) subsidies kregen voor de beleidsfocus jeugdsport. De sportfederaties met een goedgekeurd project beleidsfocus jeugdsport 2020 ontvingen 3 keer de voor 2020 toegekende maximale subsidie vanuit Sport Vlaanderen en moesten die integraal aan hun jeugdsportclubs uitkeren. 3000 jeugdsportclubs konden daarvan gebruikmaken.

De overige 2,6 miljoen euro kende Sport Vlaanderen toe aan e-learning in sportfederaties, projecten om sportbegeleiders te ondersteunen en te (her)activeren, aan profsportclubs die hun clubcompetitie hebben voortgezet, maar dat zonder publiek moesten doen en aan een push op het vlak van school- en bedrijfssport.

185 miljoen euro

De Sportsput van Vlaanderen

In deze regeerperiode trekt Vlaanderen een heuse Sportsput in sportinfrastructuur. Naast de bestaande middelen verkreeg Vlaams minister van Sport Ben Weyts extra investeringsimpulsen, zodat we [185 miljoen euro kunnen besteden aan sportinfrastructuur](#).

Mede dankzij die extra investeringsimpulsen krijgen geïnteresseerde sportaanbieders, zoals lokale besturen, clubs, de private sector en verenigingen, de mogelijkheid om in een groepsaankoop voor sportinfrastructuur te stappen. In 2021 hebben we zo [30 groepsaankopen](#) kunnen bundelen op onze site. Elke aankoop van sportinfrastructuur die past binnen thema's als energie, klimaat, sportieve publieke ruimte en ongebonden sport, komt in aanmerking voor de groepsaankoop. Geïnteresseerde investeerders kunnen zo samen bij de winnende leverancier(s) een bestelling plaatsen en hopelijk een fikse korting krijgen op hun aankoopfactuur. Bovendien bespaar je met een groepsaankoop tijd en administratieve last.

Sinds de coronacrisis is het meer dan ooit duidelijk: kwalitatieve buitensportinfrastructuur in je eigen buurt is echt goud waard. Via groepsaankopen is het voor lokale besturen en sportclubs makkelijker én goedkoper om te investeren in kwaliteitsvolle buitensportinfrastructuur.

90 km lange skeelerroute

Eerste skeelerroute

Skeelers, inline skaten, ofwel het schaatsen op schoenen met een reeks wieltjes eronder: Het lijkt iets van lang geleden, maar het is helemaal terug. We openden in Genk en Hasselt daarom de allereerste skeelerroute in Vlaanderen. De bewegwijzerde, permanente route op maat van skeelers bestaat uit in het totaal bijna 90 km aan combineerbare lussen langs de mooiste plekken in Genk en Hasselt. Zo kreeg de weer opkomende skeelersport een eigen plaats in de openbare ruimte.

104 kindvriendelijke MTB-lussen

Kindvriendelijke MTB-routes

Heel wat gezinnen zijn op zoek naar leuke buitenactiviteiten om samen te kunnen doen. Onze mountainbikeroutes beschikken op dat vlak over heel wat troeven. We screenen al onze routes op basis van enkele criteria die een route kindvriendelijk maken, zoals de afstand van de lus (minder dan 20 km), de goede berijdbaarheid (afhankelijk van type ondergrond), en de aanwezigheid van faciliteiten en extra beleving op de route (zoals een picknickplaats, speelbos, speeltuin.). 104 mountainbikelussen verspreid over mountainbikeroutes in 83 Vlaamse gemeenten voldeden aan deze criteria en kregen officieel het label van kindvriendelijke route.

Mountainbikenetwerk van 425 km over de hele Vlaamse kust geopend, inclusief nieuwe Westkust-marathonroute van 107 km

In de afgelopen jaren zijn er heel wat mountainbikeroutes geopend of vernieuwd aan onze kust. Het is altijd de ambitie geweest van Sport Vlaanderen, Westtoer en de kustgemeenten om op termijn al die routes met elkaar te verbinden tot een groot, kwaliteitsvol, aaneengesloten kustnetwerk van meer dan 425 km, uniek in onze contreien. Met de opening van de nieuwe route in Oostende is het kustmountainbikenetwerk nu een feit. Daarnaast lanceerden we voor de mountainbikers die van een extra uitdaging houden ook een nieuwe MTB-marathonroute van 107 km tussen De Panne, Koksijde, Nieuwpoort en Middelkerke. Het is de tweede marathonroute in Vlaanderen, na de Frans Claes-route in Leuven.

1ste zenplatform

Zensportplatform

Voor de steeds populairder wordende zensporten zoals yoga, tai chi en pilates zijn er in Vlaanderen momenteel nog niet veel geschikte buiteninfrastructuren. De vraag ernaar groeide de laatste jaren, en werd nog eens versterkt door de coronapandemie. Daarom openden we in ons centrum in Hofstade het eerste Zensportplatform. Het is de ideale plek om in een stille naturomgeving te sporten en tot rust te komen.

We willen de aanleg van Zensportplatformen stimuleren en zullen alle gemeenten, steden, bedrijven, scholen, recreatiedomeinen en andere organisaties die interesse hebben om ook een Zensportplatform aan te leggen, ondersteunen bij de praktische uitvoering ervan.

Themawandelingen voor gezinnen

Tijdens corona was het voor gezinnen met kinderen heel wat moeilijker om leuke sportieve activiteiten te vinden. Daarom bedachten we samen met onze partners een manier om meer beleving toe te voegen aan de gezinswandeling.

In de paasperiode lanceerden we samen met Wandelsport Vlaanderen de Paasbingo. Daarbij moeten kinderen tijdens de wandeling op zoek gaan naar verschillende paasgerelateerde items en kunnen ze deze afkruisen op hun bingokaart. Wie een foto van zijn of haar zoektocht postte op sociale media of naar ons doorstuurde, maakte kans op een leuke prijs.

In de periode rond Halloween organiseerden we samen met Gezinsport Vlaanderen de tweede Grote

Griezeltelling. Aangezien het tijdens corona geen goed idee was voor kinderen om van deur tot deur te gaan, daagden we hen uit om toch naar buiten te gaan en te tellen hoeveel griezels ze tegenkwamen. Ook hier vielen leuke prijzen te winnen met een foto van de zoektocht.

3 nieuwe olympische urban sports-disciplines

Urban sports duurzaam verankerd

De aandacht voor sport en bewegen in de openbare ruimte vergroot en urban sports, zoals skateboarden, breaking, BMX freestyle, freerunning en 3x3 basket winnen steeds meer aan populariteit. Breaking, skateboarden en 3x3 basket werden zelfs drie nieuwe olympische disciplines. Het zijn sporten die mensen aantrekken die we voordien moeilijker bereikten. Daarom willen we werk maken van de duurzame verankering van deze sporten in het Vlaamse sportlandschap.

We stelden in 2021 een consortium aan dat sportfederaties die urban sports onder hun vleugels hebben, zoals Skate Vlaanderen, Basketbal Vlaanderen en Gymfed, zal ondersteunen om deze sporten te promoten en verder uit te bouwen. Het consortium bestaat uit Idea Consult, Vital Cities Howest, City Legends en Urban Sports Performance. Zij hebben samen de nodige expertise op het vlak van communicatie en sportinfrastructuur voor urban sports en ze hebben voeling met de specifieke urban/street communities. Deze expertengroep zal ook andere professionelen in de sector, zoals Skate Academy of ledenorganisaties in de jeugdsector, betrekken bij het samenwerkingstraject en bij de uitvoering van de begeleiding.

Naast deze begeleiding zet Vlaanderen in op urban sports via ondersteuning van topsportprogramma's en via Vlaanderenbrede groepsaankopen. Ook steden en gemeenten zetten meer en meer in op beweegvriendelijk en sportief inrichten van de openbare ruimte, zoals calisthenics of skateparken. Op deze manier willen we nog meer jongeren tot sporten aanzetten.

31 deelnemende sportfederaties

De Sportzomer

Deze zomer zetten we gezinnen massaal aan tot sporten. Op acht dinsdagen in juli en augustus waren we met De Sportzomer aanwezig aan de Vlaamse kust, telkens in een andere badplaats. Samen met 31 sportfederaties werkten we elke week een uniek sportaanbod uit, op maat van gezinnen. De vijf eerste dinsdagen overgoten we met een olympisch sausje, tijdens de drie laatste was het WK Wielrennen nooit ver weg. Wegens corona werkten we met uurslots met maximum 250 deelnemers per dag. In het totaal hebben er 3.450 mensen meegesport.

Je kon ook kiezen voor een van de acht kustwandelingen die we samen met Radio 2 uitstippelden. Ook in het binnenland werkten we een 25-tal belevingsroutes uit die je te voet, met het kompas, op skeelers, te paard, op de fiets of in een kano kon ontdekken.

Op het Cartoonfestival in Knokke, dat in 2021 in het teken stond van sport, lieten we je sport ook echt beleven. Naast een Multimoveparcours voor de allerkleinsten stonden we er samen met enkele Vlaamse sportfederaties en de sportdienst van Knokke-Heist in voor een uitdagend sportaanbod.

520 WK-punten

WK Wielrennen: De Koers Komt Thuis

2021 was het jaar van de fiets in Vlaanderen, met het WK Wielrennen (2021 UCI Road World Championships) in september als absoluut hoogtepunt. Dat topsportevenement wilden we aangrijpen om zowel in aanloop ernaartoe als achteraf zoveel mogelijk Vlamingen aan het fietsen te krijgen. We lanceerden daarom verschillende promotie- en activatieacties onder de noemer 'De Koers Komt Thuis'.

We maakten van Vlaanderen één grote WK-route: via het platform RouteYou kon iedereen zijn of haar eigen route maken langs verschillende WK-punten. Dit zijn de mooiste paden, de strafste hellingen en de meest uitdagende kasseistroken die de gemeenten zorgvuldig hebben uitgezocht. Je vindt maar liefst 520 van deze WK-punten verspreid over 177 Vlaamse gemeenten. Gemeenten en regio's konden zelf ook suggestieroutes ontwikkelen voor hun inwoners en wielertoeristen.

Wie een fietstocht langs de WK-punten maakte, kon ook meedoen aan de #dekoerskomtthuis fotochallenge en zo mooie WK-prijzen winnen. Samen met onze partners Cycling Vlaanderen, Gezinsport Vlaanderen, Bike to Work en Sporta Mon Ventoux voorzagen we ook enkele specifieke fotochallenges (voor bv. gezinnen, wielertoeristen, werknemers,...) waarmee extra prijzen te winnen waren.

We lanceerden ook een wedstrijd voor gemeentes met een mountainbikeroute van Sport Vlaanderen. 15 gemeentes met een goede visie op innovatie en databeleid wonnen een fietstellint om de sportparticipatie op hun route te meten.

1500 lopende kinderen

Lopen met K3

Als je idolen hun loopschoenen aantrekken, is het een fluitje van een cent om dat ook te doen. In 2021 organiseerden Studio 100 en Sport Vlaanderen voor het eerst de K3RUN&FUN. Meteen na het lopen konden de deelnemers genieten van optredens van K3 en Baba Yega. Meer dan 1500 lagere schoolkinderen liepen mee. Met de supporterende families erbij waren er meer dan 4000 aanwezig. Met dit initiatief willen we kinderen van 6 tot en met 12 jaar en hun hele gezin op een leuke manier warm maken voor sport en beweging.

Zonder corona hopen we in een volgende editie heel wat meer lopertjes en supporters te mogen ontvangen. Hen laten we een dag lang genieten van optredens, randanimatie en initiaties van sportfederaties.

10.000 stappen

Elke stap telt

Slechts 64% van de volwassenen haalt de aanbevolen beweegnorm van 150 minuten matig tot hoog intensief bewegen per week. Daar willen we wat aan doen. Daarom bliezen we in 2021 samen met het Vlaams Instituut Gezond Leven en de Vlaamse Logo's de alom bekende 10.000 stappen-campagne nieuw leven in. Stappen zetten is namelijk de laagdrempeligste manier om dagelijks tot de aanbevolen hoeveelheid beweging te komen.

Maar liefst 218 Vlaamse steden en gemeenten (73%) doen mee. Zij engageren zich om beweegvriendelijkere buurten uit te bouwen en om hun inwoners te motiveren om elke dag voldoende stappen te zetten. Het getal 10.000 is een streefdoel, maar ook als je dat cijfer niet haalt is elke stap extra al goed voor de gezondheid. Vandaar de slogan van de nieuwe campagne: 'Elke stap telt!'.

Tijdens de campagne zal de focus elk jaar op een ander thema liggen. Zo zullen de steden en gemeenten aan de slag gaan met beweegroutes, gezonde mobiliteit en lokale beweegacties. In het eerste jaar zullen ze de boodschap 'Elke stap telt!' zichtbaar maken in het straatbeeld. Straatsignalisaties laten zien dat kleine afstanden tussen nuttige locaties in de buurt ook extra stappen opleveren. Zo kunnen mensen bijvoorbeeld zien hoeveel stappen ze zetten van de bibliotheek tot aan het gemeentehuis, of van de bakker tot aan de slager.

2

SPORT IS MEER DAN ALLEEN SPORT

Dat sport de belangrijkste bijzaak is in het leven van velen, is geen overdrijving. Wat Sport kan betekenen voor je gezondheid, fysiek en mentaal, kan nauwelijks overschat worden. Uiteraard zijn een juiste dosering en kwaliteit in aanbod en begeleiding daarbij cruciaal. Sport kan wonderen verrichten om je beter, sterker, weerbaarder of gelukkiger te voelen. Dat komt niet alleen door het effect dat sport rechtstreeks heeft op je lichaam en geest, maar ook door de verbindende kracht van samen te sporten. Net omwille van dat belang, zijn integriteit en de bewaking van het mentale welzijn in de sport levensnoodzakelijk. Na een bewogen jaar is ook bij ons de cultuurverandering die bezig was op dat vlak in een stroomversnelling geraakt.

Integriteit in de sport

Grensoverschrijdend gedrag

Vanuit het sportbeleid is er de afgelopen jaren sterk ingezet op het bespreekbaar maken van grensoverschrijdend gedrag, om het uiteindelijk een volledige halt toe te roepen. Zonder te minimaliseren dat het soms nog fout loopt, stellen we vast dat Sport Vlaanderen en de sportsector de voorbije jaren ontzettend veel geïnvesteerd hebben in de strijd tegen grensoverschrijdend gedrag.

Sport Vlaanderen vindt het van cruciaal belang dat iedereen kan sporten in een veilig klimaat. Dat betekent dat Sport Vlaanderen in een coördinerende rol de voorwaarden wil scheppen om sportbeoefening op een kwaliteitsvolle manier mogelijk te maken en maatregelen zal nemen als de integriteit in de sport met voeten getreden wordt.

Met onze partners in de sportsector voeren we een beleid op basis van een wettelijk kader – de 'decreten', dat we aanvullen met procedures en gedragscodes. We gaan in alles wat we doen in de eerste plaats preventief te werk door te streven naar een veilig sportklimaat op medisch, ethisch, trainingstechnisch, fysiek en communicatief vlak. Voor waar het toch misloopt, zorgen we voor een duidelijk curatief/sanctionerend kader, waar eenieder met een vraag, melding of klacht laagdrempelig en veilig terecht kan.

We willen op deze manier dat iedereen in Vlaanderen, van occasionele beweger tot absolute topsporter, kan sporten en bewegen op een manier waar hij zich goed bij voelt, met respect voor zijn fysieke, psychische en seksuele integriteit.

Onderzoekscommissie leidt tot sterker integriteitsbeleid in de sport

De onderzoekscommissie die in de zomer van 2020, in opdracht van Vlaams minister van Sport Ben Weyts, begon met getuigenissen te onderzoeken over grensoverschrijdend gedrag in de turnwereld publiceerde in 2021 haar rapport. De onafhankelijke commissie hoorde in totaal 91 mensen, onder wie gewezen en actieve gymnastes, coaches en andere begeleiders.

In het rapport deed de onderzoekscommissie concrete aanbevelingen om het integriteitsbeleid te versterken. Alle betrokken partijen gaven aan met de aanbevelingen aan de slag te zullen gaan. Minister Weyts noemde het rapport "een louterend moment".

Het wettelijk kader

Aan de basis van een veilig sportklimaat met respect voor ieders integriteit ligt een wettelijk kader.

7 beleidsmaatregelen integriteit

Zo is elke sportfederatie die door de Vlaamse overheid gesubsidieerd wordt decretaal verplicht om sinds 1 januari 2021 een 'integriteitsbeleid' te voeren.

Om de sportfederaties te helpen om dat integriteitsbeleid uit te stippelen, stelden we een checklist op. Concreet zijn er voor hen zeven beleidsmaatregelen die opgenomen zijn in het 'decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector'.

Deze zijn:

- 1 organiseren van een aanspreekpunt integriteit
- 2 preventie, vorming en sensibilisering organiseren
- 3 voorzien in een adviesorgaan dat proactief en reactief advies kan verlenen aan het bestuur en aan het aanspreekpunt integriteit van de sportfederatie
- 4 een of meer gedragscodes hanteren
- 5 beschikken over een handelingsprotocol zodat een duidelijk stappenplan en procedure beschikbaar zijn bij vragen, meldingen of incidenten;
- 6 beschikken over een tuchtrechtelijk systeem, specifiek voor grensoverschrijdend gedrag
- 7 via de sportclubondersteuning een integriteitsbeleid op clubniveau voeren

ICES biedt sportfederaties ondersteuning en hulpinstrumenten aan om werk te maken van dit integriteitsbeleid. Op zijn website publiceert het per beleidsmaatregel verschillende ondersteuningsvormen.

Decreet gezond en ethisch sporten

Het decreet gezond en ethisch sporten (het GES-decreet), dat al uit 2013 dateert, maakt het voor de Vlaamse regering mogelijk om de kwaliteit van het brede integriteitsbeleid van sportorganisaties te bewaken. Dat decreet maakte het onder meer mogelijk om partnerorganisaties als ICES en Gezond Sporten structureel te ondersteunen. Zij zijn het die de sportsector in de praktijk helpen, met opleidingen, expertise, tools en campagnemateriaal.

Code goed bestuur

Naast de decreten en de bijbehorende checklist voor sportfederaties bestaat er sinds 2016 ook een Code voor goed bestuur in Vlaamse sportfederaties. De code is opgebouwd rond drie dimensies: transparantie, democratie en degelijke interne controle. Deze dimensies worden in de code verder uitgewerkt in 43 concrete principes, 25 praktische tips en 29 indicatoren. Federaties die werk maken van goed bestuur, worden daar sinds 1 januari 2017 ook financieel voor beloond. Sportfederaties kunnen namelijk extra middelen krijgen op basis van kwaliteitsprincipes, waaronder goed bestuur. Deze code zorgde voor een algemene kwaliteitsverbetering en professionalisering op bestuurlijk vlak, wat nodig is om een integriteitsbeleid op te kunnen bouwen. Sportfederaties worden via deze code bijvoorbeeld gestimuleerd tot een diverser samengesteld bestuursorgaan (of aangevuld met externen) en het hebben van geschikte klachtenprocedures (algemeen of sportieve kwesties), in het bijzonder voor klachten over discriminatie of seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Ondersteuning voor de sportsector

Voor expertise en een ruimer kader kunnen sportorganisaties een beroep doen op onze belangrijkste partners in de bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van sporters: het Centrum voor Ethiek in de Sport (ICES), Vlaams Sporttribunaal, Gezond Sporten, NADO Vlaanderen (antidoping) en de Federale politie (sportfraude).

Trainers & sportbegeleiders

De Vlaamse Trainersschool (VTS) werkt al langer aan een ethisch hoogstaand sport- en beweegklimaat, waarbij ieders integriteit op elk moment gewaarborgd wordt. In de voorbije jaren zijn de opleidingen en bijscholingen van de VTS grondig herwerkt, zodat ook 'softe competenties', zoals motiverend coachen, pedagogische basisprincipes en ethisch verantwoord leiderschap de nodige aandacht krijgen, als aanvulling op de al aanwezige 'harde' sporttechnische, tactische en sportwetenschappelijke competenties. Deze visie krijgt sinds 2021 nog meer vorm via de nieuwe **'start2coach'-module** in elke basisopleiding. De focus ligt op het vermijden van grensoverschrijdend gedrag, en in overleg met **ICES** reiken we oplossingen aan voor ethische dilemma's.

Topsport

Elke topsporter moet op een veilige en integere manier zijn of haar passie en talent kunnen ontplooiën. Sport Vlaanderen gaat voor een gezond, ethisch en veilig topsportklimaat, en neemt dit ook bewust(er) op in zijn beleid, de doelstellingen en de werking van de topsportsector. Topsport is grensverleggend, maar mag nooit grensoverschrijdend zijn. De weg naar de top verdient goede begeleiding.

De afgelopen jaren zijn er dan ook specifieke topsportmaatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag aan te pakken bovenop de [7 decretaal verplichte beleidsmaatregelen](#) voor integriteit bij sportfederaties. Deze staan beschreven in het Topsportactieplan V en liggen volledig in lijn met onze topsportwaarden: samenwerken, excelleren & integriteit.

Deze specifieke maatregelen zijn:

- We streven ernaar om multidisciplinaire teams in te zetten in de omkadering van topsporters en beloftevolle jongeren (trainers, coaches, sportpsychologen, voedingsspecialisten, kinesitherapeuten, dokters.....).
- We zetten in op vorming van coaches, onder andere over thema's als eetproblematiek en mentale druk.
- We schrijven competentieprofielen uit voor sleutelposities in de topsportwerking van federaties.
- We stippelen vormingstrajecten uit voor technische directeurs topsport en high potential coaches.

Sport Vlaanderen neemt grensoverschrijdend gedrag zeer ernstig. Systematische verwijten of persoonlijke beledigingen zijn nooit goed te praten, ook niet in de soms harde en steeds veeleisende topsportcontext. Zeggen waar het op staat, kan ook op een menselijke manier. Dat is waar topsport voor wil en moet staan, dat is het topsportklimaat dat Sport Vlaanderen nastreeft. Elke klacht van elke (ex-)topsporter zal daarom altijd serieus genomen worden door Sport Vlaanderen. We kiezen daarbij nooit partij en zullen altijd in alle sereniteit de tijd nemen om de verschillende aspecten tegen het licht te houden. We streven naar een topsportklimaat waarin het geen kwestie is dat topsporters moeten 'durven' te spreken, maar dat ze dat vanzelfsprekend kunnen en ook doen. We geloven dat we met deze aanpak op de goede weg zijn om een topsportklimaat te creëren waarin topsporters op elk vlak kunnen floreren.

Centra Sport Vlaanderen

In onze dertien sportcentra leven jaarlijks duizenden kinderen en jongeren zich uit op sportkampen. Ook sportclubs, scholen, bedrijven en individuele sporters kunnen er het hele jaar door terecht voor sportlessen, sportklassen, bedrijfssportdagen of voor het wekelijkse uurtje sport.

Omdat elk centrum een 'centre of excellence' moet zijn, is veilig sporten er ingebed als een permanente zorg (o.a. integriteit, gelijke kansen, fair play, en kinderrechten). We maken er een erezaak van om kinderen altijd met de best opgeleide begeleiders te omringen.

Sportcoaching voor mentaal welzijn

Het **Erasmus+ project SPIRIT** wil een kader ontwikkelen voor sportclubs die mentaal welzijn bevorderen en voor humane, inclusieve en empowering coaching. SPIRIT staat voor Sport en Psychosociaal Initiatief voor Inclusieve Training. De Vlaamse Atletiekliga, Minor Ndako en Sport Vlaanderen zijn partner. De eerste fase van het project, een gestructureerd literatuur- en studieonderzoek, is inmiddels afgerond en de bevindingen werden in een [toegankelijke factsheet](#) gebundeld.

Eerste werkingsjaar van Vlaams Sporttribunaal

Onder impuls van de sportfederaties werd het Vlaams Doping Tribunaal in 2020 omgevormd tot het overkoepelend tuchtorgaan 'het Vlaams Sporttribunaal' (VST). Deze actie paste binnen de nieuwe decretale verplichtingen inzake integriteit die vanaf 2021 opgelegd worden aan de sportfederaties. Vlaams minister van Sport Ben Weyts kende het tuchtorgaan een opstartimpuls toe van 40.000 euro, maar breidde de financiële steun voor de komende 3 jaar uit met een eenmalige doorstartsubsidie van 230.000 euro om de werking te optimaliseren. Het VST vormt een cruciale bouwsteen in een gezond en ethisch sportbeleid, zeker om te reageren als er iets fout loopt. Om en bij de 60 sportfederaties zijn al aangesloten bij het VST. Het is een mooie clustering van expertise en samenwerking.

Sinds 1 januari 2021 zijn gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties verplicht een integriteitsbeleid te voeren. Zo moeten ze onder meer clausules over grensoverschrijdend gedrag opnemen in hun tuchtreglementen en moeten ze kunnen doorverwijzen naar een extern tuchtorgaan. Slechts 6 van de gesubsidieerde sportfederaties hebben een eigen tuchtorgaan, alle andere zijn aangesloten bij het VST. Sinds de opstart van het Vlaams Sporttribunaal behandelde de sportrechtbank 14 klachten van individuele sporters. Het merendeel van de klachten ging over seksueel grensoverschrijdend gedrag, al dan niet gepaard met geweld. Mogelijke straffen kunnen gaan van een berisping tot een effectieve uitsluiting van de dader bij de betrokken organisatie.

Kennisdag over de impact van sport en bewegen op je welzijn in tijden van corona

Heel wat mensen zaten tijdens de coronapandemie mentaal op hun tandvlees. Een wondermiddel om er weer bovenop te raken, is er niet, maar één ding is zeker: sporten helpt! Talloze studies tonen aan dat sport en lichaamsbeweging helpen om niet alleen fysiek, maar ook mentaal weer fit te worden. Bijna 60% van de Vlamingen geeft echter aan minder te sporten dan voor corona. Met de heropstart van de sportsector eindelijk in zicht, organiseerden we in juli onze kennisdag met als thema 'je batterijen opladen via sport'.

In Sport Vlaanderen Herentals organiseerden we drie opeenvolgende inspiratiesessies van vooraanstaande experts uit het veld. Tom Teulingkx en Frank Pauwels belichtten de medische kant in de eerste sessie. Elke Geraerts en Maarten Vansteenkiste gingen dieper in op de psychologische aspecten in hun sessies. Je kon de sessies zowel ter plaatse als online volgen, en ze zijn te [herbekijken op ons kennisplatform](#). Daarmee werd de kennisdag ons eerste hybride evenement. Voor wie fysiek afzakte naar het centrum was er ook nog een leuke sportactiviteit voorzien.

BIIND: Masterplan inclusie in en door sport

Met het Beleidsnetwerk Inclusie In en Door Sport (BIIND) werken we toe naar een gelijkwaardig speelveld en een versterkte maatschappelijke rol van sport. In april 2021 vond de terugkoppeling met de minister van Sport over de conceptnota voor het Masterplan plaats. In deze conceptnota werden vijf actiedomeinen met hieraan gekoppelde uitdagingen geformuleerd. Per actiedomein werd vervolgens in het najaar een focusgroep gehouden om te bespreken hoe de bredere sportsector zichzelf kan versterken, inzichten kan verwerven, aan impact kan winnen, sportwerkers kan vormen of sportclubs of -initiatieven kan ondersteunen. Deze focusgroepen worden in 2022 verdergezet. Op basis van de output ervan werkt het BIIND verder richting het Masterplan.

BIIND-sport bestaat uit diverse (koepel) organisaties uit de sportsector en daarbuiten: Demos, Netwerk Lokaal Sportbeleid, VSF, ICES, SportVlaanderen, VUB, KU Leuven, UGent, MOEV, De Rode Antraciet, Publiq, Younited Belgium, Risicovechtplatform, VGC, Netwerk tegen Armoede, De Ambassade, Agentschap Integratie en Inburgering, Agentschap Binnenlands Bestuur, Departement CIM en enkele vertegenwoordigers van sociaal sportieve praktijken, sportfederaties en lokale overheden. Naast het uitwerken van een Masterplan kan BIIND-sport ook geconsulteerd worden als strategisch netwerk voor beleidsinitiatieven die aansluiten bij de thema's inclusie in en door sport.

41% vrouwen lid van sportclub

16% vrouwen in bestuur sportfederaties

Meer vrouwen sporten, te weinig maken deel uit van bestuur

Op nationale vrouwendag publiceerden we een factsheet over de vrouw-manverdeling in de georganiseerde sport in Vlaanderen in de periode 2015-2020. De cijfers tonen aan dat vrouwen 41% van de leden uitmaken in sportclubs in Vlaanderen. Anders is het wanneer we naar de bestuursfuncties kijken. In de sportclubs bedraagt het aandeel vrouwen in bestuursfuncties 26%, bij de sportfederaties is dat slechts 16%. Dat vinden we te weinig, en daar willen we samen met de sportsector iets aan doen. Benieuwd naar evoluties, groeimarges en sport specifieke cijfers? Lees onze [herwerkte factsheet 'Vrouw-manverdeling in de georganiseerde sport in Vlaanderen'](#).

Daarom richtten we midden 2021 de strategische werkgroep 'Meer vrouwen in de sport' op. Deze werkgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van verschillende afdelingen van Sport Vlaanderen en vertegenwoordigers van het kabinet Sport. De eerste acties: in het project tienerdrop-out zal extra aandacht gaan naar meisjes; aan het subsidiereglement zijn criteria toegevoegd die extra punten opleveren voor initiatieven die gericht zijn op vrouwen (hogere scores kunnen leiden tot hogere subsidies); Idea Consult kreeg de opdracht om federaties te bevragen over de man-vrouwverhouding binnen hun organisatie en om een aantal van hen te begeleiden in een verbetertraject; Women on Board organiseerde op de internationale vrouwendag van 2021 een rondetafel over meer vrouwen aan het stuur in de sport.

10.000 sportdomeinen

Een Green Deal voor groenere en duurzamere sportdomeinen

Vlaanderen telt bijna 10.000 buitensportdomeinen, samen goed voor een oppervlakte van meer dan 17.500 hectare. In 2021 stonden we mee aan de wieg van de Green Deal Sportdomeinen, een inspanningsverbintenis tussen overheden en verschillende partners om deze domeinen met de sportsector op alle vlakken groener en duurzamer te maken. We willen werk maken van kwalitatieve, gezonde en klimaatbestendige buitensportdomeinen met positieve impact op natuur, gebruiker en omgeving. Dit doen we door oplossingsgerichte samenwerkingsverbanden op te zetten in het werkveld en met overheden. We willen iedereen die

betrokken is bij het ecosysteem van een sportdomein hierin meenemen: van ontwerp en aanleg tot beheer en gebruik. We willen met onze eigen centra het voortouw nemen. Een nieuwheid in 2021 is alvast dat we in 11 van onze 13 centra (Brasschaat, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Herentals, Hofstade, Nieuwpoort-Wittebrug, Waregem, Willebroek en Woumen) laadpalen voor elektrische wagens installeerden. Voor de Green Deal Sportdomeinen te realiseren werken we samen met Netwerk Lokaal Sportbeleid, de Vlaamse Sportfederatie (VSF) en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

Vlaamse Sportprijs voor het Warmste Sportinitiatief

Dat sportinitiatieven maatschappelijk echt een verschil kunnen maken, onderstreepten we in 2021 voor het eerst met een prijs, de Vlaamse Sportprijs voor het warmste sportinitiatief. Vanaf nu maakt die officieel deel uit van de vier Vlaamse Sportprijzen (met naast het Vlaams Sportjuweel nog de Sportprijs voor de Coach van het jaar en Sportprijs voor de Topsportondersteuner van het jaar), en krijgt zo de aandacht die ze verdient.

De Sportprijs voor het Warmste Sportinitiatief bekroont een initiatief dat mensen in beweging zet en hen tegelijk samenbrengt, maatschappelijk vooruithelpt of het sociale weefsel in de buurt versterkt.

Om zicht te krijgen op de ontelbaar vele warme sportinitiatieven die Vlaanderen rijk is, hebben we de brede sportsector opgeroepen om hun initiatieven kenbaar te maken op het platform 'Deel je idee'. Een jury selecteerde uit de 10 inzendingen met de meeste stemmen 3 warme sportinitiatieven. Een laatste stemronde op Sporza.be besliste over de winnaar.

De winnaar werd **Sportaround**, de vzw van medeoprichter en marathonloper Bashir Abdi in Gent, die maatschappelijk kwetsbare kinderen via sport meer kansen wil geven op integratie en ontwikkeling. Sportaround biedt een waaier aan gratis of betaalbare sportactiviteiten aan in heel Gent, in verschillende wijken en meer dan 50 lagere

Al bijna **1000** bedrijven aan de slag met Sportbedrijf-aanbod

Sportbedrijf

Sportbedrijven bedrijven sport. Met die slagzin lanceerden we Sportbedrijf, ons vernieuwd en uitgebreid aanbod voor bedrijven om sport op het werk te stimuleren. Nu werknemers na de zomer van 2021 weer meer fysiek naar het werk mochten, werd het voor velen een uitdaging om weer voldoende beweegmomenten te voorzien in de werkweek. Het personeel de mogelijkheid bieden om deze momenten net voor, tijdens of net na het werk in te bouwen biedt voor zowel werknemers als werkgevers heel wat voordelen. Daarvoor willen we samen met VOKA, Unizo, VDAB, NSZ en Verso de bedrijfswereld – en in het bijzonder kmo's – warm maken. Sportbedrijven kunnen een beroep doen op een uitgebreid aanbod, dat bestaat uit een starterskit, een sport- en beweegscan, goede praktijken, het ontlend van sportmateriaal, promotiemateriaal, en ondersteuning bij de aanleg van bewegwijzerde loop- en wandelroutes (zie kader 'Loopbaan') of bij de aanleg van een Zensportplatform. Sinds de lancering in september 2021 liepen er al 2342 aanvragen binnen. Er werden onder meer al 748 starterskits opgestuurd en er staan 196 nieuwe sport- en beweegscans op de planning.

Loopbanen: sporten vlak bij je werk

Sport Vlaanderen doet er alles aan om sport zo dicht mogelijk bij ieders leven te brengen. De werkplek leent zich daar perfect toe. Daarom lanceerden Vlaams minister van Sport Ben Weyts en Sport Vlaanderen in 2021 bewegwijzerde routes, de 'loopbanen', in industrie- en bedrijvenparken en nabij ziekenhuizen. Werknemers kunnen er bewegen, sporten, wandelen en lopen tijdens de middagpauze of na het werk. Ook wandelvergaderingen kun je er prima doen. De eerste drie loopbanen openden we in Sint-Niklaas, Grobbendonk en Wilrijk.

De 'loopbanen' bestaan uit een of meerdere lussen. Een startbord geeft aan hoe de route eruitziet en hoe lang ze is. Alle routes en lussen zijn aangegeven met een aparte kleur.

Fittere werknemers zijn betere werknemers. Daarvan zijn we rotsvast overtuigd. Samen sporten voor, tijdens of na het werk brengt collega's dicht bij elkaar. Het helpt de teamspirit vooruit, en zeker ook de gezondheid van de Vlaamse werknemer. Werknemers die bewegen en sporten, ook op werkdagen, zitten beter in hun vel en zijn vaak productiever op het werk. Net omdat ze zich er even van loskoppelen.

De loopbanen zijn een realisatie van gemeenten, bedrijven en Sport Vlaanderen

3

SAMEN SLIMMER WORDEN

Bij Sport Vlaanderen zijn we ervan overtuigd dat we onszelf en de sportsector continu moeten verbeteren, en blijvend moeten inzetten op de innovatie van het sport- en beweegaanbod, als we nu en in de toekomst mensen duurzaam tot sporten en bewegen willen aanzetten. Dat kan alleen als we als sportagentschap voorbereid zijn op de toekomst, op de toekomst van sport en op de plaats ervan in de samenleving.

Met **1100** deelnemers was #SIC2021 helemaal uitverkocht

SIC2021

In Vlaanderen zijn er heel wat mensen en organisaties succesvol bezig met innovaties in de sport. Om de twee jaar brengen we hen allemaal samen op het Sportinnovatiecongres. Op 21 oktober 2021 waren we toe aan onze vierde editie, voor het eerst in Sport Vlaanderen Gent.

#SIC2021, hét sportnetwerkmoment van het jaar, was met zijn meer dan 1100 deelnemers helemaal uitverkocht. Het congres stond weer garant voor topkeynotes (van Peter Hinssen, Karen Boers, Cedric Dumont en Saartje Vandendriessche), boeiende inspiratiesessies, expertclasses, praktische workshops, interactieve panelgesprekken, interviews, pitches, demonstraties, exclusieve sofasprekken, B2B-matchmaking en een originele black box-expeditie.

Het centraal thema van deze editie was "Samen op koers". Symbolisch, een maand na het memorabele WK wielrennen in Vlaanderen. Maar fundamenteel past het thema ook meer dan ooit

bij de verschillende succesfactoren van innovatie: teamwork, samenwerking met partners, durven ondernemen, de neuzen in dezelfde strategische richting, en snelheid maken door snel te kunnen schakelen.

Tijdens #SIC2021 pakten we bovendien uit met een primeur: We stelden de gloednieuwe virtualrealitysport Ballistic officieel voor aan het grote publiek. Ballistic is een unieke, intensieve 2-tegen-2-sport die in VR wordt gespeeld. In tegenstelling tot de meeste VR-sportgames ren je fysiek rond op een echt veld om de bal terug te slaan naar je tegenstanders. Denk aan een spannende mix van padel en volleybal in een futuristische setting. Het is de eerste speciaal voor VR ontwikkelde sport. Met de VR-expertise van Triangle Factory, het netwerk van Sportwerk Vlaanderen en The Park Entertainment en met onze steun, geloven we dat Ballistic alles in huis heeft voor een succesvolle lancering.

Future of Cycling Experience tijdens het WK Wielrennen

Een maand voor het Sportinnovatiecongres, tijdens het WK Wielrennen in september, werkten we mee aan de **Future of Cycling Experience**, een belevingsexhibitie als onderdeel van de Innovation Hub in het M Museum in Leuven. Hier kreeg je een antwoord op de vraag hoe wielersfans, recreatieve fietsers en tv-kijkers het wielrennen in de toekomst zullen beleven. Het was dé plek om de nieuwste fietssnufjes te ontdekken en ze meteen ook uit te testen.

Sportinnovatielab

In juni 2021 – niet toevallig op de dag dat we opnieuw één dag per week naar het werk mochten – openden we het Sportinnovatielab in het Arenberggebouw in Brussel, een inspirerende plek waar iedereen met een innovatief idee voor sport terecht kan. Met het Sportinnovatielab (afgekort: SPIL) willen we – jawel – de spil zijn voor innovatie in de sport in Vlaanderen. Dit doen we door ruimte, tijd en middelen te voorzien en zo kansen te bieden aan ondernemende collega's en innovatoren in de sport.

In het Sportinnovatielab kan je een idee of een uitdaging komen afdrukken, of je laten inspireren door de innovatieprojecten die momenteel lopen. We detecteren noden, trends en opportuniteiten, we experimenteren en evalueren. Met de verworven inzichten voeren we samen een toekomstgericht sportbeleid en willen we een duurzame innovatiecultuur creëren binnen de Vlaamse sportsector en in onze eigen organisatie. De deur staat altijd open voor wie iets vernieuwends wil ondernemen, en samen kunnen we kijken welke volgende stappen er genomen kunnen worden.

215 ideeën

Deel je idee

Naast die fysieke ruimte heeft het Sportinnovatielab ook een digitale pijler. Via het [online participatieplatform](#) deeljeidee maken we het SPIL toegankelijk voor elke burger en zorgen we voor een pak extra tools en stimuli voor ondernemers in de sportsector.

2021 was het eerste werkingsjaar van ons online participatieplatform. Iedereen die een idee heeft

voor (ver)nieuwe(nde) sportinitiatieven kan het daar op elk moment digitaal met ons delen en erover in gesprek gaan. Daarnaast lanceerden we doorheen het jaar achttien oproepen, met een specifieke vraag voor de burger met de bedoeling om de beste ideeën rond een bepaald thema of project te verzamelen. Deze oproepen leverden samen 215 ideeën op. Het participatieplatform heeft ondertussen meer dan 3700 leden die onze oproepen ontvangen.

Sportscube for Active Gaming

In Sport Vlaanderen Brugge openden we samen met Howest de 'Sportscube for Active Gaming', de eerste (sport-)exergaming hal in het land. Exergames zijn interactieve bewegingsspelletjes die de aantrekkingskracht en het entertainment van videogames koppelen aan het plezier en de voordelen van fysieke activiteit.

De Sportscube is uniek in zijn soort en is uitgerust met een combinatie van commerciële exergames en prototypes die zowel in-house als door externe partners ontwikkeld zijn. Voorbeelden van commerciële games zijn de VR-games, zoals 'Nintendo Ringfit' en 'Idema Lü'. Dat laatste is een ruimtelijk bewegingsspel met een reusachtige muurprojectie en 3D-camera's. Daarnaast bieden we er ook nieuw ontwikkelde games zoals de 'EXR'-roeigame van de Vlaamse start-up Salty Lemon en de 'Endless Runner', een actieve variant van het bekende Subway surf-computerspel, dat Howest ontwikkelde. Het sport- en beweegaanbod in de Sportscube staat echter nooit stil. Het is de ideale proeftuin waar we samen met Howest technologische innovaties in sport en beweging kunnen ontwikkelen, testen en demonstreren.

De 'Sportscube for Active Gaming' staat open voor alle soorten groepen: denk aan verjaardagsfeestjes, schoolspordagen, teambuildings en sportkampen. Alle sportklassen van Sport Vlaanderen Brugge maken er ook kennis mee, we organiseren er lessenreeksen, onze eigen sportkampen en workshops. Na een korte 'Sportscube expert sessie' kunnen lesgevers ook zelfstandig met een groep aan de slag. Voor elke doelgroep werken we een aanbod op maat uit.

Met de uitbouw van de 'Sportscube for Active Gaming', een investering van 125.000 euro, willen we samen met Howest verder verkennen in welke mate exergames strategisch ingezet kunnen worden om meer mensen aan te zetten tot bewegen.

9 deelnemers in 2021

Social SportUp: sociale innovatie verdient een eigen boostprogramma

Voor ondernemers die via sport en beweging een oplossing willen vinden voor maatschappelijke uitdagingen, hebben we sinds 2019 een apart acceleratorprogramma, in samenwerking met de Sociale Innovatiefabriek. Met [Social SportUp](#) begeleiden we sociale innovatoren die werken rond sociale of ecologische thema's zoals sociale cohesie, inclusie, diversiteit en tewerkstelling. Na een positief eerste werkingsjaar met negen organisaties lanceerden we in 2020 de oproep voor Social SportUp 2.0. Negen organisaties werden geselecteerd en doorliepen succesvol het traject. Dit waren Moving Ground, Molenbeek Rebels Basketball, Boas vzw, Minor-Ndako Sport, Sport Your Dream (Kras Jeugdwerk), De Kempense Voetbalacademie (Jeugdsportnet Zuiderkempem), The Waterpolo Network, Skateboard Academy en Sportspetters vzw. In 2022 volgt er na opnieuw een positieve evaluatie een derde editie.

SportUp: de eerste accelerator voor start-ups in de sport- en bewegector

SportUp, de eerste accelerator voor start-ups in de sport- en bewegector in Vlaanderen, selecteert sinds 2018 elk jaar ongeveer tien startups die een idee willen uitwerken voor sport of beweging. SportUp geeft hen de nodige professionele omkadering en ondersteuning, zodat ze kunnen doorgroeien tot een gezonde onderneming die klaar is voor de Vlaamse én internationale markt. Het SportUp-traject bestaat uit drie onderdelen: Meet, Boost en Start.

- Meet zijn netwerkevenementen. De Meet-community omvat momenteel meer dan 1000 mensen met interesse in sport, technologie en ondernemen, en vormt daarmee de grootste sport-start-up- en innovatiegerichte community van Vlaanderen.
- Boost is het pre-acceleratie-traject, waarbinnen in de periode 2018-2021 maar liefst 18 start-ups, samen goed voor 47 ondernemers, begeleid werden. De bedoeling van het Boost-traject is om start-ups de stap te laten zetten naar het Start-traject. Momenteel liggen de overlevingskansen van start-ups uit het Boost-traject op 50%.
- Start is het imec.istart-traject en de bijbehorende investering. Tien start-ups – Ledsreact, Whizzgolf, LevelUp Sports, Hylight, Lifeline, City Legends, EXR, Scarab Sports, MyPitch en MyGamePlan – ontvingen minimaal 50.000 euro. Zij vertegenwoordigen samen 26 ondernemers. De overlevingskansen van start-ups uit het Start-programma liggen hoger dan bij Boost, op 80%.

SportUp is een project van imec.istart en UGent-Victoris. Zij zullen de komende jaren het traject met onze ondersteuning naar een hoger niveau tillen.

Start2Coach: hoe elke trainer kan beginnen

Als trainer kan je je geen betere start van je carrière dromen dan de **Start2Coach-opleiding**. Met deze laagdrempelige én praktijkgerichte basismodule leren beginnende coaches vanuit een duidelijk didactisch model de basisprincipes rond verantwoord training geven en hoe die in de praktijk toe te passen.

Start 2 Coach begon in 2021 als een proefproject, met tests in verschillende sporttakken, en wordt vanaf 2022 als basismodule opgenomen in alle Initiatoropleidingen.

In vijftien uur tijd leer je de pedagogische basisprincipes van training geven. Start 2 Coach is het begin van elke trainersopleiding, en zo bedoeld voor iedereen die trainer wil worden. De module wil ook actieve ouders bereiken en in het coachen betrekken.

E-learning voor coaches

Een van de positieve nevenwerkingen van de coronatijd is de versnelde digitalisering. Niet omdat ze een heilzaam doel op zich is, wel omdat ze je al eens tijd doet besparen én je de mogelijkheid geeft om rustig je lesmateriaal opnieuw te bekijken. Ook de Vlaamse Trainersschool (VTS) digitaliseerde in sneltreinvaart, zowel in haar werking als in haar producten en diensten.

In 2021 raakte het e-learningplatform **'VTS Connect'** klaar voor gebruik en gevuld met allerlei e-learningpakketten. Voor de inhoud van de pakketten staan we samen met de sportfederaties in: motiverend coachen, veilig sporten, ethiek, maar steeds meer ook sporttakspecifieke e-learningpakketten om trainers binnen de sport op te leiden. De lijst e-learningpakketten groeit elke maand.

Het VTS-secretariaat lanceerde tegelijk ook een reeks ondersteuningsmaatregelen voor sportfederaties die e-learning wensen uit te bouwen. Ze kunnen er terecht voor een auteursstool en bijscholing voor e-learningpakketten, voor opname- en audiovisueel materiaal om te huren of meteen voor een professionele firma die kwaliteitsvolle beelden maakt en ze ontvangen ook een kleine financiële incentive om e-learningpakketten mee te creëren.

De switch naar meer digitale tools en producten is door de sportfederaties in gang gezet. En ook binnen de trainersopleidingen en -bijscholingen streven we naar de ideale combinatie van digitale en fysieke cursusorganisaties. Deze vorm van hybride leren bespaart je tijd en zorgt ervoor dat je toch voldoende contact houdt.

Eind augustus nam het VTS-secretariaat ook Robin in dienst. Hij is het nieuwe vertrouwde gezicht dat al je vragen beantwoordt op de VTS-website. Robin, onze interactieve chatbot, wordt slimmer met elke vraag die je hem stelt.

Kan ik je helpen?

2 proeftuinen in Leuven

Smart Sporting Cities

Samen met de stad Leuven lanceerden we 'Smart Sporting Cities', een proefproject om, met respect voor ieders privacy, het sport- en beweeggedrag van de Leuvenaars in de publieke ruimte met slimme technologie in kaart te brengen. Met deze data willen we inzichten verzamelen over de groeiende groep ongebonden sporters (sporters die buiten clubverband sporten), om het beleid errond te versterken en zo nog meer inwoners te kunnen aanzetten tot sporten en bewegen.

Het project, dat gerealiseerd werd met ondersteuning van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO), wordt eerst gelanceerd in twee proeftuinen in Leuven. Daarbij houden we maximaal rekening met de dataveiligheid en de bescherming van persoonsgegevens. Door het gebruik van innovatieve edge computing hardware verlaat geen enkel beeld de camera en slagen we enkel algemene statistieken op die niet gebonden zijn aan persoonsgegevens, zoals 'type sportactiviteit' of 'tijdsduur van het bezoek aan de proeftuin'.

Met 'Smart Sporting Cities' willen we samen met de stad Leuven een voortrekkersrol spelen om nieuwe en innoverende technologieën te testen op hun meerwaarde voor het Vlaamse en lokale sportbeleid. Alle partners in dit project gaan samen het engagement aan om een kennistraject te ontwikkelen zodat ook andere organisaties, steden en gemeenten de opportuniteiten van deze technologie inzichtelijk aangeboden krijgen.

39.086 unieke pageviews

Ons kennisplatform groeit verder

Ons kennisplatform, waarop we zoveel mogelijk data over de georganiseerde sportsector inzichtelijk proberen weer te geven aan de hand van dashboards en publicaties, kende ook in 2021 een verdere groei. Het aantal unieke pageviews bereikte een record met 39.086 views, tegenover 37.808 in 2020 (+3,4%). Met sportbeleid kwam er een nieuw thema bij. Je vindt er onder andere het cijferboek dat bij dit jaarverslag hoort. Daarnaast lanceerden we in 2021 vier publicaties en twee nieuwe dashboards. Je vindt er intussen ook enkele interessante podcasts en webinars. De grootste publicatie met bijbehorend dashboard in 2021 was de eerste Monitor Sport & Bewegen (zie kader).

79,8% van de Vlamingen sportten of bewogen wekelijks tijdens corona

Sportparticipatiebarometer

In februari 2021 lanceerden we de resultaten van de eerste Vlaamse monitor Sport & Beweging, een nieuw onderzoeksinstrument om het sport- en beweeggedrag van de Vlaming in kaart te brengen. De monitor werd in samenwerking met onderzoeksbureau Ipsos in het najaar van 2020 voor het eerst afgenomen bij zo'n 5000 inwoners van Vlaanderen tussen 6 en 85 jaar. We bevroegen hen over hun sport- en beweeggedrag in het uitzonderlijke jaar 2020, en in de maand oktober 2020 in het bijzonder. Uit het onderzoek bleek dat 79,8% van de Vlamingen wekelijks sportten of bewogen tijdens corona, maar dat 57,9% (en 75,0% van de jongeren tot en met 18 jaar) dat minder doet dan ervoor. In 2022 staat de tweede sportparticipatiebarometer gepland. Met deze data kunnen we onze verschillende beleidspartners beter informeren en ons kennisgestuurd beleid verder versterken.

Interesse om het Vlaams sportlandschap beter te leren kennen? Ga dan zeker zelf eens een kijkje nemen op ons [kennisplatform](#).

1 euro sportinvestering = **3,56 euro** opbrengst

Investeren in sport loont

De studie social return on investment (SROI), opgeleverd in 2021, zet de maatschappelijke investeringen en opbrengsten die gerelateerd zijn aan sporten en bewegen om in euro's en weegt ze tegen elkaar af om zo het rendement van sport en beweging te bepalen. In 2020 en 2021 maakte de Sheffield Hallam University (UK) samen met de Vrije Universiteit Brussel een SROI op voor Vlaanderen op basis van gegevens uit 2019. Het eindrapport biedt een antwoord op de vraag hoeveel (sociale) waarde je creëert door te investeren in sport en beweging. De ratio voor sport en beweging in Vlaanderen is 3,56. Met andere woorden: elke euro die in Vlaanderen in sport en beweging wordt geïnvesteerd (financiële en niet-financiële inputs door overheden, bedrijven of particulieren), levert een sociale meerwaarde van 3,56 euro op. Denk daarbij aan opbrengsten voor de

gezondheidszorg, sociale cohesie en welzijn. Lees er meer over in het [rapport](#) op ons kennisplatform.

De economische waarde van de sportsector in België werd ook opnieuw berekend op basis van de satellietrekening voor sport. De resultaten tonen aan dat de sportsector een bijdrage heeft van 2,72% aan de werkgelegenheid en 2,53% toegevoegde waarde creëert voor de Belgische economie. Lees er meer over in de [samenvatting](#) op ons kennisplatform.

20.000 kinderen zoeken hun ideale sport

Sportkompas

Je leven lang sporten, dat houd je enkel vol als je je sport graag doet. Als kind een sport moeten kiezen is echter niet zo simpel. Er zijn enorm veel opties, en de verkeerde keuze maken kan erg demotiverend zijn. Om kinderen van 8 tot 10 jaar te helpen bij deze zoektocht, ontwikkelden we mee Sportkompas. Deze sportoriëntatiemethodiek helpt hen te ontdekken welke sport het meest aanleunt bij hun competenties en interesses. In 2019 werd een eerste aanzet gedaan om het sportkompas te implementeren in het basisonderwijs.

Vanaf 2021 namen we de verdere coördinatie en uitrol van Sportkompas op. We ontwikkelden een inschrijvingssysteem, communiceerden op regelmatige tijdstippen naar de lokale besturen en scholen en verzorgden de promotie. Sportwerk Vlaanderen zorgde voor professionele testteams, en Sportamundi werkte aan de verdere wetenschappelijke onderbouwing en digitale optimalisering van het Sportkompasplatform. In totaal hebben 20.000 kinderen reeds ingetekend om getest te worden – ondanks corona – goed voor 2.637 uren aan testbegeleiding.

Maya & Moovie vieren feest: een innovatief gezelschapsspel met app om gezinnen ook thuis in beweging te zetten

Uit cijfers van Gezond Leven blijkt dat slechts 6,5% van de 6- tot 9-jarigen voldoende lichaamsbeweging krijgt. We sloegen daarom de handen in mekaar met Studio 100 om op zoek te gaan naar een vernieuwende en aantrekkelijke manier beweging binnen te brengen in de Vlaamse huiskamers. Het resultaat is een modulair bordspel met Maya De Bij en Moovie (de mascotte van Multimove) in de hoofdrollen, ontwikkeld in samenwerking met Cartamundi en verdeeld door Decathlon. Het spel laat gezinnen het hele jaar door toe om thuis leuke, kwalitatieve beweegmomenten in te bouwen voor het hele gezin.

In ['Maya & Moovie vieren feest: een interactief beweegspel'](#) moeten Maya De Bij en haar vriendjes op het feest van Moovie raken. Maar het pad ligt vol hindernissen. Wat moet je doen om die te overwinnen? Bewegen! De spelers krijgen allerlei gekke beweegopdrachten, die gelinkt zijn aan de twaalf beweegvaardigheden van Multimove (springen en landen, wandelen en lopen, heffen en dragen, kruipen, klimmen, roteren, glijden, trekken en duwen, zwaaien, slaan, vangen en werpen, dribbelen). De opdrachten zijn aangepast aan de leeftijd van de speler. In de app kan je het spel personaliseren, kan je karakters kiezen, vind je voice-overs en animaties van de opdrachten, kan je trofeeën en medailles winnen,... waardoor het spel echt een belevenis wordt voor de kinderen.

Het spel is op maat gemaakt van kinderen van 3 tot 8 jaar, hun ouders en grootouders, en is standaard speelbaar met acht personen. Door de app kan het spel ook door grote groepen gespeeld worden, waardoor het ook in scholen en jeugdorganisaties als een leuke beweegtool ingezet kan worden.

Samen slimmer worden

4000 trainers volgden 10.000 digitale bijscholingen

VTS Plus Marathon: 42 dagen lang webinars voor trainers

In 2021 startte de Vlaamse Trainersschool (VTS) met iets wat een mooie traditie kan worden: de VTS Plus Marathon. In 42 dagen (tussen 22 februari en 31 maart) konden trainers een 'marathon' van 214 bijscholingen volgen. Meer dan 100 sportspecifieke thema's én meer dan 100 sporttakoverschrijdende thema's kwamen aan bod via webinars en livestreams. De bedoeling daarvan was uiteraard om de trainers de kans te geven om zich bij te scholen op een moment dat de meeste trainingsactiviteiten door corona op een laag pitje stonden.

Met de nieuwe inspiratie, kennis en vaardigheden konden ze meteen aan de slag zodra de normale sportclubwerking hervatte.

Trainers konden onder meer kiezen uit ethische of

sociaal-maatschappelijke thema's, EHBO, reanimatie met of zonder AED of andere sporttakoverschrijdende thema's. Binnen- en buitenlandse topcoaches, wetenschappers en andere experts deelden in een bondig format van ongeveer 1 uur en 15 minuten hun visie en expertise. Er passeerden sprekers als Paul Van Den Bosch, Shane McLeod, Philip Mestdagh, Sergio Lara Bercial, Jan Boone, Romain Meeusen, Maarten Vangramberen.

De Vlaamse Trainersschool (VTS) zette in de hele coronaperiode volop in op digitale bijscholingen, met naast de VTS Plus Marathon ook nog 125 andere webinars georganiseerd voor 3.000 trainers op de Dag van de Trainer eind 2020. Ook de sportfederaties schoolten meer dan 8.000 trainers bij.

VTS Plus Marathon

42 dagen

Meer dan 200 webinars

VLAAMSE TRAINERSSCHOOL
SPORT VLAANDEREN - SPORTFEDERATIES
UNIVERSITEITEN EN HOGESCHOLEN LV

PAARDENSPORT
VLAANDEREN

4

EEN OLYMPISCH JAAR

Wegens het coronavirus vonden de Olympische en Paralympische Spelen in Tokio uitzonderlijk plaats in 2021. De tijd was meteen ook rijp om een nieuwe versie van de Vlaamse Sportprijzen uit te denken en voor het eerst te organiseren. De tweede adem die deze prijzen vonden, past bij deze lichter topsporters die het uitstekend doet. Ook staan we even stil bij de investeringen die Vlaanderen doet in zijn topsport.

75% van Team Belgium is aangesloten bij een Vlaamse sportfederatie

Grootste Vlaamse delegatie ooit

Van alle topsporters die in 2021 naar Tokio trokken om er deel te nemen aan de Olympische Spelen, zijn 102 of 75% van hen aangesloten bij een Vlaamse sportfederatie: dat is een record. We zijn er trots op dat we de lat in Vlaanderen altijd hoger hebben kunnen leggen, dankzij doorgedreven keuzes in ons topsportbeleid en dankzij het talent en het doorzettingsvermogen van de atleten. Dat deed ons vooraf al hopen op de succesvolste Olympische Spelen ooit. We zouden niet teleurgesteld worden.

Olympische Spelen liegen nooit

In 2021 beleefden we onze beste spelen ooit op het vlak van medailles en top 8-plaatsen: er waren weinig verrassingen. Met de zeven medailles, waarvan drie gouden, zijn het de gevestigde waarden die de prestaties die ze in de aanloop naar de Olympische Spelen behaalden, bevestigd hebben. Die resultaten zijn mee gecreëerd door een gericht beleid.

Bovenop de 7 medailles en de 7 vierde plaatsen waren er nog 12 Belgische top 8-plaatsen, 26 in totaal. In 2016 waren dat er 19.

Met Nina Derwael (goud), de Red Lions (goud) en Matthias Casse (brons) gaat het om de bekroning van topsportprojecten die lang geleden zijn opgestart. Die projecten kregen het vertrouwen van de federaties, de coaches en van ons.

Dat de aanloop naar de Olympische Spelen verstoord waren door covid is zacht uitgedrukt. We hebben er alles aan gedaan om de topsporters goed te laten trainen. Dat hun prestaties zo goed waren, is dan ook des te mooier.

Dat onze topsporters een mentaliteitsverandering hebben ondergaan is zeker zo. Ze slagen er steeds beter in om de houding van de underdog van zich af te schudden. Deze generatie topsporters durft haar ambities uit te spreken. Denk aan voorbeelden als Matthias Casse en de hockeymannen, die er niet voor terugschrokken hun ambities vooraf duidelijk uit te spreken, zonder gêne. Omdat het gerechtvaardigde ambities zijn, juichen we dat volop toe, en heel Vlaanderen met ons.

Nina Derwael – gymnastiek
brug met ongelijke leggers

Red Lions – hockey

Nafi Thiam – atletiek
zevenkamp

- Wout Van Aert – wielrennen – wegrit
- Matthias Casse – judo –81 kg
- Bashir Abdi – atletiek – marathon
- Jumpingploeg – paardensport – teamcompetitie jumping

Resultaat Paralympische Spelen

Op de Paralympische Spelen in Tokio behaalde ons land 32 top acht-plaatsen, waarvan 15 medailles. Dat zijn vier medailles meer in vergelijking met Rio. Vijf medailles werden behaald in het wielrennen, vier in de paardensport, vier in atletiek en twee in het tafeltennis. Aan Vlaamse kant behaalden onze atleten 2 gouden (Laurens Devos in tafeltennis en Peter Genyn in atletiek), 3 zilveren en 5 bronzen medailles.

Sport Vlaanderen is enorm trots op de prestaties die geleverd zijn door de topsporters, en de ondersteuning die geboden is door de coaches en volledige omkadering. De successen van onze Vlaamse toppers, zowel olympisch als paralympisch, tonen aan dat het Vlaamse topsportbeleid werkt. Vanaf nu is het uitkijken naar de volgende Zomerspelen in Parijs (2024).

OLAV SPAHL
DIRECTOR ELITE SPORTS

TEAM BELGIUM

||

The top sports policy in Belgium is very tailor made and flexible, with an eye for each individual athlete. Panega fits perfectly in this picture

SPORT VLAANDEREN

PANEGA SPORTS

Het verschil tussen zilver en goud zit vaak in details

Op het moment dat de Spelen in Tokio plaatsvonden afgelopen zomer, waren de temperaturen er boven de 30 graden met een vochtigheidsgraad van meer dan 70%. Daarom hielpen we onze topsporters om voor, tijdens en na de prestaties af te koelen. Een lichaam dat oververhit raakt, presteert immers slecht. Samen met het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) liet Sport Vlaanderen

koelende kledij ontwikkelen voor topsporters die deelnamen aan de Olympische en Paralympische Spelen Tokio 2021. Met het nieuwe atletevolgsysteem van **Panega** zorgden we ervoor dat de medische opvolging van alle topsporters gestroomlijnd kon verlopen, en dat alle leden van de medische staf en iedereen die de atleet begeleidt alle data te allen tijde ter beschikking had.

Handbikers en wheelers hadden aparte koelende kledij

Specifiek voor de wheelers en de handbikers startte Sport Vlaanderen een bijkomend traject op in samenwerking met AG Insurance. Wheelers en handbikers hebben immers andere noden, ze hebben verkoeling nodig op andere plaatsen

De vernieuwde Vlaamse Sportprijzen

De minister van Sport Ben Weyts en Sport Vlaanderen kozen ervoor om in 2021 de Vlaamse Sportprijzen te vernieuwen. De nieuwe editie vond plaats in Sport Vlaanderen Gent, op 21 oktober 2021. Het belangrijkste doel van deze vernieuwing was om zowel de weerklank van de prijzen als de betrokkenheid van de sector en de Vlaming te vergroten.

Naast het alom bekende **Vlaamse Sportjuweel** werden nu ook de **Topsportcoach van het jaar**, de **Topsportversterker van het jaar** en het **Warmste Sportinitiatief van het jaar** bekroond. Ook nieuw dit jaar was dat het publiek mee de winnaars kon bepalen. De publieksstemmen telden mee voor een derde van het eindtotaal voor de topsportprijzen, en voor de totale score van het Warmste Sportinitiatief. Voor de drie topsportprijzen werd twee derde van de punten gegeven door een vakjury. De prijzen kunnen maar eenmaal in iemands carrière gewonnen worden.

De Red Lions kaapten de hoofdprijs weg

De **Red Lions**, onze nationale hockeymannen, wonnen het Vlaams Sportjuweel 2021. De gouden Olympiërs ontvingen op donderdag 21 oktober de prijs voor de beste topsportprestatie uit de handen van minister van Sport Ben Weyts. De Vlaamse Sportprijs voor Topsportcoach ging naar **Shane Mcleod**, de Nieuw-Zeelandse (nu ex-)coach van de Red Lions. **Prof. dr. Johan Bellemans** kreeg de Vlaamse Sportprijs voor Topsportversterker 2021 en **Sportaround vzw** werd verkozen tot Warmste Sportinitiatief van het jaar 2021.

De winnaars

Het Vlaamse Sportjuweel 2021 is er voor de beste topsportprestatie. Deze eer was in 2021 weggelegd voor de Red Lions. Zij wonnen na een fantastisch toernooi verdiend goud op de Olympische Spelen in Tokio, het resultaat van meer dan vijftien jaar lang hard en doordacht werk bij de hockeyfederatie. De Red Lions behaalden meer stemmen dan de andere genomineerden Matthias Casse (judo) en Wout van Aert (wielrennen).

De Vlaamse Sportprijs voor Topsportcoach 2021 is voor de coach die zijn topsporter(s) naar de grootste prestaties stuwde. Deze prijs is dit jaar voor Shane Mcleod, de coach die de Red Lions al naar heel wat eremetaal leidde, met de historische gouden medaille in Tokio als absolute kroon op het werk. Hij is een meestermotivator die er met zijn menselijke aanpak in slaagde om zijn spelers op het juiste moment te laten pieken, een inspiratie voor de hele coachingwereld. Shane Mcleod behaalde meer stemmen dan Marjorie Heuls (coach Nina Derwael) en Fernando Oliva (coach Noor Vidts).

De Vlaamse Sportprijs voor Topsportversterker 2021 is voor iemand die, vaak achter de schermen, het ideale topsportklimaat mee vormgeeft. De drie kanshebbers waren Eddy De Smedt, Steven Van Beylen en Johan Bellemans. Deze laatste mocht de prijs mee naar huis nemen voor zijn werk als orthopedisch chirurg en hoofd van de medische staf van Team Belgium tijdens de Olympische Spelen in Japan. Hij zette mee de krijtlijnen uit voor de omkadering en begeleiding van topsporters tijdens de coronapandemie. Dankzij zijn bijdrage aan het atletieksysteem Panega genieten Vlaamse topsporters voortaan van een nog betere medische opvolging.

De Vlaamse Sportprijs voor het Warmste Sportinitiatief 2021 is voor een initiatief dat mensen in beweging zet en hen tegelijk samenbrengt, maatschappelijk vooruithelpt of het sociale weefsel in de buurt versterkt. Het winnende sportinitiatief werd Sportaround. Zij zetten zich in om maatschappelijk kwetsbare kinderen via sport meer kansen te geven op integratie en ontwikkeling. Medeoprichter Bashir Abdi dient als lichtend voorbeeld. Sportaround biedt een waaier aan gratis of betaalbare sportactiviteiten aan in heel Gent. Zo zijn er verschillende wijkwerkingen opgezet en kunnen kinderen in meer dan 50 lagere scholen gebruik maken van het naschoolse sportaanbod. Sportaround behaalde meer stemmen dan Second Serve (sportdienst Tongeren) en Sportbuddies (sportdienst Halle).

De winnaars van het Vlaamse Sportjuweel van de voorbije tien jaar:

Emma Meesseman (2019)

Nina Derwael (2018)

Seppe Smits (2017)

Peter Genyn (2016)

Jaouad Achab (2015)

Bart Swings (2014)

Frederik Van Lierde (2013)

Hans van Alphen (2012)

Marieke Vervoort (2012)

Evi Van Acker (2011)

Topsporters verdienen topsportinfrastructuur

Omdat topsporters topsportinfrastructuur en een aantal sporten bovenlokale sportinfrastructuur nodig hebben, zijn subsidies daarvoor vastgelegd in het decreet bovenlokale sportinfrastructuur en topsportinfrastructuur van 2017. Zowel nieuwbouw, renovatie als inrichting van topsportinfrastructuur komt in aanmerking voor financiële ondersteuning. Vlaanderen streeft er met dit decreet ook naar om verder te werken aan de uitbouw van het één-campusmodel: topsporters leven, trainen, studeren en krijgen sportmedische begeleiding op één locatie, in de driehoek Gent-Antwerpen-Leuven. Voor topsportinfrastructuur wordt per olympiade 10 miljoen euro gereserveerd. We beschouwen sportinfrastructuur als topsportinfrastructuur als ze prioritair voor topsport wordt gebruikt, met minimum 100 prioritaire gebruiksuren op jaarbasis.

In juni 2021 viel er een beslissing over welke projecten topsportinfrastructuur ondersteuning krijgen van de Vlaamse overheid voor de olympiade Parijs (2021-2024). Voor die periode is een totaalbedrag van 9.795.864 euro aan subsidies toegekend aan acht topsportprojecten.

In 2017 was na een eerste projectoproep voor topsportinfrastructuur 8.874.607 euro aan subsidies gegaan naar acht topsportprojecten. Daarvan zijn er in 2021 twee belangrijke gefinaliseerd:

- De uitbouw van het **Training Center of Excellence** voor de nationale hockeyteams in Antwerpen (met 1.037.575 euro subsidies via de oproep van 2017 en 712.200 euro via de oproep van 2021). Het betreft de bouw van een sportcomplex met de nodige topsportfaciliteiten zoals eigen kleedkamers, een fitnessruimte, (para-) medische ruimtes, olympic rooms voor de A teams, rust- en studieruimtes, een eetruimte, kantoren voor high performance staff. De officiële opening vond plaats in juni 2021.

- Fase twee van de uitbouw van een **topsportinternaat aan de topsportschool in Wilrijk** (met 1.730.775 euro subsidies via de oproep 2017). Het betreft de bouw van een internaat voor 60 leerlingen. De officiële opening vond plaats in januari 2022.

In 2021 realiseerde Sport Vlaanderen een **dry slope met camera-systeem**

en verstelbare jump in het eigen centrum Sport Vlaanderen Genk (daarvoor zijn 4,3 miljoen euro uit de eigen werkingskredieten Infrastructuur ingezet). De nieuwe piste is op 26 juni 2021 officieel geopend voor de topsporters door minister van Sport Ben Weyts.

De dry slope maakt het onze topsporters vanaf nu mogelijk om zowel in de winter als in de zomer te trainen, onafhankelijk van de aanwezigheid van sneeuw. De grote jump heeft een hoogte van 34 meter, een lengte van 62 meter, een hellingsgraad van 30° en een verstelbare 'kicker' (afsprong). Daarmee kunnen de riders elke 'Big Air jump' in de wereld nabootsen.

De jumps zijn bedekt met borstels in kunststof, van ongeveer 6 centimeter dik. Landen doen de riders op een luchtkussen met een dikte van 1m50.

Infosessie topsport en studie

Met infosessies **'Topsport & Studie'** wil Sport Vlaanderen zo veel mogelijk leerlingen/topsporters (en hun begeleiders) informeren over en voorbereiden op de combinatie van topsport en hoger onderwijs. Aan de digitale sessie van 2021 namen 117 topsporters, hun ouders en sommige coaches deel. Deze infosessie is ook ter beschikking als [webinar](#), zodat geïnteresseerden ze op elk moment kunnen volgen. Er werden ook vijf interactieve online-workshops aan gekoppeld, in samenwerking met de topsportscholen, om de topsporters voor te bereiden op het hoger onderwijs, op de mogelijkheid om professioneel topsporter te worden of om eventueel een opleiding te volgen buiten het hoger onderwijs.

Gewichtheffen doet zijn intrede op Vlaamse topsporttakkenlijst, handbal verdwijnt

De Vlaamse Regering legt in aanloop van elke olympiade een Vlaamse topsporttakkenlijst vast met uitsluitend sporttakken die in aanmerking komen voor financiële steun voor hun topsportwerking. Op voorstel van Vlaams minister van Sport Ben Weyts is nu ook gewichtheffen toegevoegd aan deze lijst. Met een schitterende vijfde plaats op de voorbije Olympische Spelen zette Nina Sterckx het gewichtheffen weer stevig op de kaart. Door de opname van gewichtheffen op de Vlaamse topsporttakkenlijst kan de Vlaamse Gewichtheffers & Powerlifting federatie nu een beroep doen op financiële steun voor talentdetectie en verdere ontwikkeling van talentvolle gewichtheffers of om zich voor te bereiden van deelname aan internationale wedstrijden zoals de Olympische Spelen.

Sport Vlaanderen steunt gericht de sporttakken waarin Vlaanderen een realistische kans maakt op een mondiale top 8 of op een top 3 op Europese wedstrijden. Deze resultaatgerichte aanpak impliceert dat sporttakken van de lijst geschrapt kunnen worden. Nu verdween handbal van de topsporttakkenlijst, omdat er voor deze balsport geen realistische kans is op een mondiale top 8, noch voor de olympiade van 2024, noch voor die van 2028.

5

CIJFERS

COLOFON JAARVERSLAG 2021

Deze publicatie is een initiatief van:

Vlaamse overheid

Sport Vlaanderen

Arenbergstraat 5, 1000 Brussel

Website:

www.sport.vlaanderen
www.sport.vlaanderen/kennisplatform

Sociale media:

Coördinatie:

Jikkemien Vertonghen

Redactie:

Corneel Leroy & Tanja Vanhoecke

Eindredactie:

Tanja Vanhoecke

Cijferboek:

Jikkemien Vertonghen & Hans Ponnet

Vormgeving:

Lieve Wyndaele

V.U.:

Philippe Paquay

JAARVERSLAG 2021

#sportersbelevenmeer

SPORT.
VLAANDEREN